KREATIVNÍ DEMOKRATICKÁ ŠKOLA:
PĚSTUJ PROSTOR 2014
KATALOG PROJEKTŮ

Součást projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015
Centrum pro komunitní práci západní Čechy

KREATIVNÍ DEMOKRATICKÁ ŠKOLA:
PĚSTUJ PROSTOR 2014
KATALOG PROJEKTŮ

2015 Plzeň
Evropské hlavní město kultury

EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY

MINISTERSTVO KULTURY

PLZEŇSKÝ KRAJ

CpKP

kreativní demokratická škola

PLZEŇSKÁ TEPLÁRENSKÁ
Více než energie

Česká televize

Český rozhlas

OBSAH

Úvod — 3
Program *Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor* očima třídního učitele — 7

Projekty

22. základní škola/Předškolí 22. základní školy 8—11
28. základní škola/Zanedbaná louka u řeky Úslavy 12—15
Benešova ZŠ/Veřejný prostor před budovou školy 16—19
Bolevecká ZŠ/Wonderland 20—23
Masarykova ZŠ/Hřiště u řeky 24—27
Masarykova ZŠ/Motýlí zahrada 28—31
Střední škola informatiky a finančních služeb/Za zdí už nejsou vojáci, ale naši študáci 32—35
Církevní gymnázium Plzeň/Rekultivace podchodu 36—39
Církevní gymnázium Plzeň/Zelený prostor na Americké — 40
Církevní gymnázium Plzeň/Den dětí a mládeže na Mikulášském náměstí — 41

O projektu Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 42—43
O Centru pro komunitní práci západní Čechy — 43

Tato publikace shrnuje druhý ročník programu *Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor*, kterého se ve školním roce 2013/14 zúčastnilo deset týmů ze sedmi plzeňských základních a středních škol.

Program rozvíjí občanské kompetence žáků a pomáhá jim vytvářet si vztah k veřejnému prostoru. Jeho kvalitu vnímáme jako faktor, který spoluutváří kvalitu našich životů a který sami můžeme (či dokonce musíme) ovlivnit. Žáci si skrze program osvojují aktivní roli ve společnosti a zodpovědný přístup ke svému okolí. Jejich úkolem je navrhnout pozitivní změnu ve veřejném prostoru, která přinese prospěch občanům města Plzně. Žákovské projekty jsou konzultovány s odborníky a následně představeny veřejnosti, v některých případech se realizují.

Žáci na projektech pracovali v týmu, ve kterém demokraticky činili jednotlivá rozhodnutí. Jejich úkolem bylo rozpracovat řešení problému ve veřejném prostoru co možná nejpodrobněji. Za tímto účelem navštěvovali úřady a vlastníky pozemků, oslovovali odborníky a zvali koordinátory programu a architekty na konzultace. Svou činnost také projednávali s veřejností, např. s obyvateli dané čtvrti. Týmy hodně dbaly na vizuální stránku svých projektů, díky tomu vzniklo několik poutavých videí či trojrozměrných modelů. Výsledek žáci prezentovali na závěrečné konferenci před plným sálem a odbornou porotou.

Uveďme zde některé příklady žákovských projektů z ročníku 2013/2014: oživení podchodu na Americké třídě živou hudbou a grafickými hudebními motivy (Církevní gymnázium Plzeň); vybudování herních prvků u řeky Úslavy (28. ZŠ) či rekultivace hřiště u Radbuzy (Masarykova ZŠ); grafické pojednání zdi oddělující Klatovskou třídu od areálu bývalých kasáren na Borech a celkové zlepšení orientace v areálu (SŠIFS). Projekty ukazují, že žáci dokáží citlivě identifikovat problémy veřejného prostoru a upozornit na skutečnosti, které většina z nás již přestává vnímat, nebo je považuje za dané.

Odborná porota přizvaná na konferenci tentokrát nevybírala vítěze, ale měla za úkol vyzdvihnout silné i slabé stránky jednotlivých projektů. Zpětná vazba slouží žákům k odstranění nedostatků a k další práci na navržených projektech.

Za organizátory bychom především chtěli poděkovat všem zúčastněným pedagogům, kteří vedli žákovské týmy. Jmenovitě se jedná o tyto učitele:

Eva Braná, Alena Pospišilíková (22. základní škola)
Markéta Husáková (28. základní škola)
Luboš Kašpar (Bolevecká základní škola)
Alena Košťáková a Antonín Herrmann (Masarykova základní škola)
Alena Oudová (Střední škola informatiky a finančních služeb)
Klára Pašková, Jana Sirová, Jan Sovadina (Církevní gymnázium Plzeň)
Pavel Vicari, Václav Vetýška (Benešova základní škola)

Velký díky patří i odborné porotě:

Tomáš Feřtek (odborný konzultant společnosti Eduin, novinář)
Bára Procházková (novinářka)
Milan Svoboda (krajinářský architekt - Plzeň 2015, o.p.s.)

Poděkovat chceme i externím konzultantům, kteří na vybraných problémech spolupracovali s jednotlivými týmy, jsou to:

Kristýna Stará, Ondřej Teplý, Aleš Hamhalter a Josef Čevora z platformy Architekti ve škole
Jakub Chvojka a Jaromír Veselák z architektonického ateliéru AeroPLAN
Ondřej Kobza, kavárník, organizátor projektu Piána na ulici
Dana Lukášová, školitelka prezentačních dovedností, vedoucí skautského střediska Střela
Petr Polák, fotograf, studio Petrohrad
Benedikt Tolar, sochař, FDU ZČU
Václav Cinádr, umělec, odborník na street art

A nám nezbývá než se těšit na to, co inspirativního přinese třetí ročník programu *Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor*

Olga Mourková (CpKP západní Čechy)
Tereza Pelcová (CpKP západní Čechy)
Marek Sivák (Plzeň 2015, o.p.s.)

Program pořádá společnost Plzeň 2015, o.p.s., pověřená realizací projektu Evropské hlavní město kultury, spolu s Centrem pro komunitní práci západní Čechy (dále jen CpKP ZČ). Využívá metodiky, které vyvinulo CpKP ZČ a Gemini, o.s., v rámci grantu *Zvyšování kvality ve vzdělávání v Plzeňském kraji z* OP *Vzdělávání pro konkurenceschopnost.* Program je žákovskou paralelou celoobčanského programu *Pěstuj prostor* společnosti Plzeň 2015.

PROGRAM *KREATIVNÍ DEMOKRATICKÁ ŠKOLA: PĚSTUJ PROSTOR* OČIMA TŘÍDNÍHO UČITELE

Třída 5.A byla na začátku září „nic moc“, izolované skupinky, plno osamocených osobností, ne zrovna zdravá komunikace. Třída 5.A v průběhu školního roku 2013/14 při práci na programu *Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor* pěstuje nejen prostor,

ale i
vztahy,
spolupráci,
komunikaci,
inspiraci,
práci dlouho do noci,
někteří objevují nové dovednosti.

Učí se prezentovat (a z introvertních studentů
se stávají nebojácní mluvčí),
správně volit přesná slova,
3D modelovat,
nebojí se zeptat
(v nejhorším přijde „jen“ zamítavá odpověď),
studenti nepodvádějí sami sebe a ani „nešumlují“
výsledky průzkumu,
(i když by se chtělo sem tam něco vylepšit).

Také tvoří,
kreslí,
navrhují,
organizují besedu pro veřejnost s Ondřejem Kobzou,
předkládají své návrhy,
píší dopisy a maily,
chodí na úřady,
umdlévají, ztrácejí motivaci
a zase ji nacházejí.

Cestou k cíli se naučili mnohem víc, než čekali, rozkvetli, zacílili své zájmy, propojili se mezi sebou ve třídě, dokázali odprezentovat své nápady před odbornou porotou a zažít pocit radosti, že se to povedlo. Jsem ráda, že jsem byla při tom a mohla je pravidelně pošťuchovat a doprovázet na téhle cestě, cestě, která se pro mě stala důležitější než samotný cíl.

Klára Pašková, třídní učitelka 5.A,
Církevní gymnázium Plzeň

22. ZŠ, NA DLOUHÝCH 49, PLZEŇ

TÝM: MAX – SYČÁCI (ŽÁKOVSKÝ PARLAMENT)

VEDOUCÍ UČITELKY: ALENA POSPIŠILÍKOVÁ, EVA BRANÁ

→ **NÁZEV PROJEKTU: PŘEDŠKOLÍ 22. ZÁKLADNÍ ŠKOLY**

Jak vylepšit prostor před školou a udělat z něj atraktivní místo pro trávení volného času? Úkol jako dělaný pro školní parlament. Deset žáků z 22. ZŠ se zamýšlelo nad tím, jak zaujmout spolužáky i veřejnost a proměnit místo, které znají více než dobře. Děti zde čekají na odpolední vyučování, rodiče na své potomky a veřejnost na autobus, který má u školy zastávku. Okolí školy však v tuto chvíli nenabízí ani vhodné posezení, natož nějakou zábavu. V křovinách jsou pohozené odpadky, nad vchodem do školy chybí zastřešení, které by chránilo před deštěm či sněhem. Žáci nejprve prohlédli terén a začali chrlit nápady na zlepšení prostranství před školou. Následovala schůzka s krajinářským architektem, kdy se zamýšleli nad smysluplností jednotlivých návrhů a také nad jejich začleněním do prostoru. Po diskusi s tímto odborníkem pak své plány výrazně upravili. Zaměřili se zejména na výsadbu nových keřů a květin, zastřešení vchodu a vytvoření lavičky ve tvaru jezevčíka, který je maskotem školy. Navrhli i upravit okolí sochy tzv. kosmonauta, která stojí před školou od dob reálného socialismu. Na ochoz u sochy chtějí žáci zabudovat dřevěná sedátka a v prostoru před ní vytvořit dlážděnou šachovnici.

Se svými plány se členové parlamentu svěřili nejen ostatním žákům školy, ale i rodičům a dalším občanům. Vytvořili veřejnou výzvu, jejímž prostřednictvím sháněli podporu pro svůj projekt.

Na dni otevřených dveří se obrátili na návštěvníky školy, další podpisy získali při obchůzce okolních nákupních centrech. Celkem shromáždili na podporu svého projektu 193 podpisů.

Jelikož prostor před školou patří městu, setkali se Syčáci i se starostou Chalupným a místostarostou Zrostlíkem a svůj projekt jim představili. I ti se k návrhu postavili kladně. Žáci odhadli také rozpočet nutný k realizaci, který se pohybuje kolem 160 000 Kč. Kdyby však od města neobdrželi finanční prostředky v potřebné výši, zkusili by si poradit sami, například uspořádáním sbírky. Během Velikonočního jarmarku se již pustili do prodeje vlastnoručních výrobků. V případě, že se částku podaří sehnat, žáci se domluví se stavebním učilištěm na zhotovení lavičky a dalšího posezení.

DOKUMENTACE PROJEKTU

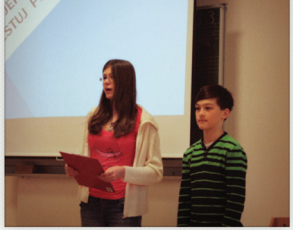

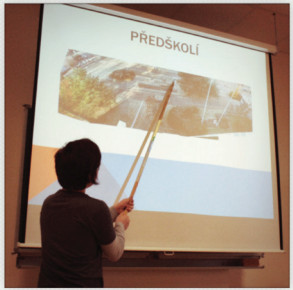
PŘEDŠKOLÍ

PROJEKT
PĚSTUJ PROSTOR

28. ZŠ, RODINNÁ 39, PLZEŇ

TÝM: MINI – ARCHITEKTI TROLÍCI 6. B

VEDOUCÍ UČITELKA: MARKÉTA HUSÁKOVÁ

→ **NÁZEV PROJEKTU: ZANEDBANÁ LOUKA U ŘEKY ÚSLAVY**

Pár set metrů od budovy 28. základní školy protéká řeka Úslava. Chodci, většinou maminky s kočárky či pejskaři, se mohou podél řeky projít a přečíst si informace z naučné tabule. Jiná zábava je však zde nečeká. Šesťáci z nedaleké školy si vytyčili za cíl lokalitu oživit, využít zanedbanou louku a zpříjemnit chodcům i cyklistům pobyt u jedné z plzeňských řek. Na úvodní inspirativní vycházce s architekty se žáci dozvěděli, jak postupovat při plánování úprav veřejného prostranství. Když navštívili webové stránky katastru nemovitostí, narazili na první problémy. Žáci zjistili, že louka patří nejen městu, ale i velkému množství soukromých vlastníků. Navrhované úpravy musí také zohlednit skutečnost, že se území nachází v záplavové oblasti. Jak tedy louku vylepšit? Na školním jarmarku se žáci ptali návštěvníků, jaké změny by u řeky nejvíce ocenili, a nabídli jim tyto možnosti: umístění laviček pro odpočinek, nebo vybudování parku či koupaliště. 48% dotázaných hlasovalo pro koupaliště. Kvůli vysokým pořizovacím nákladům se však děti raději přiklonily k několika drobnějším úpravám. Na konzultaci s dalším architektem, tatínkem jednoho ze spolužáků, žáci zjišťovali, jaké prvky je vhodné vzhledem k možným povodním u řeky vybudovat. V ideálním případě tak na louce vznikne lanové centrum, pískoviště, trampolína v zemi a altánek z rákosu. Jelikož některé z pozemků u řeky vlastní městská část ÚMO 4, bylo důležité se sejít se zdejším starostou Michalem Chalupným. Při besedě s ním se žáci dozvěděli, že se u řeky skutečně plánuje koupaliště i s herními prvky pro děti a městský obvod usiluje o získání finančních prostředků. Nejlepším řešením tedy bude zkusit tyto dva projekty propojit (pokud tomu nebudou bránit podmínky evropských dotací) a nalákat k vodním radovánkám co nejvíce Plzeňanů.

DOKUMENTACE PROJEKTU

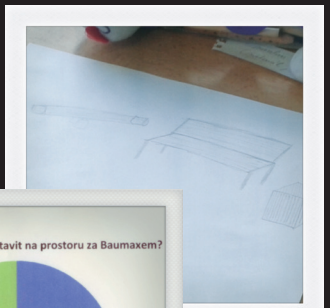

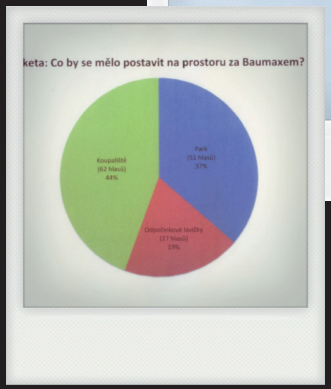

AUTORSKÝ TÝM

BENEŠOVA ZŠ, DOUDLEVECKÁ 35, PLZEŇ

TÝM: 9. A / 8. A, VEDOUCÍ UČITELÉ: PAVEL VICARI, VÁCLAV VETÝŠKA

→ **NÁZEV PROJEKTU: VEŘEJNÝ PROSTOR PŘED BUDOVOU ŠKOLY**

Osmáci a deváťáci z Benešovy ZŠ shlíží denně z oken své třídy na prostor před školou. Společně se zamysleli nad tím, jak ho vylepšit – nejen po stránce praktické, ale i z hlediska estetického. Žáci věří, že změnu k lepšímu ocení také jejich rodiče a veřejnost. Od začátku bylo jasné, že je nutné brát ohled na památkově chráněnou budovu školy projektovanou Hanušem Zápalem, která zanedlouho oslaví 90 let. Podle žáků prospěje prostoru před školou, když školní budovu od rušné ulice oddělí nízký živý plot, který bude navíc bránit prašnosti. Pěšiny sypané pískem, jenž se zanáší i dovnitř školy, chtějí vydláždit zámkovou dlažbu. Ta samozřejmě musí vhodně doplňovat hlavní přístupovou cestu do školy, která je rovněž dlážděná. Další krok počítá s instalací odpadkových košů, kterých je v okolí nedostatek, či rekonstrukcí všech laviček. Aby prostranství před školou vypadalo ještě lépe, plánují zde vysadit dub červený a do neudržovaného kruhového prostoru uprostřed laviček zasadit trvalky. Všechny úpravy žáci zanesli do podrobného nákresu, který pak konzultovali hned se třemi různými architekty. Ti se vyjádřili k uskutečnitelnosti jednotlivých plánovaných kroků. Během dne otevřených dveří žáci rozdali ve škole a jejím okolí 67 anketních lístků, jejichž prostřednictvím se k navrženým změnám mohla vyjádřit veřejnost. Většina dotázaných nápad podpořila, a to jim dodalo odvahu a chuť k další práci. Následovala návštěva Úřadu městského obvodu Plzeň 3, kde žáky přijal místostarosta Radislav Neubauer. Ten si pak osobně prohlédl prostor před školou a diskutoval s žáky o jeho možných úpravách. Školáci chtějí pro svůj projekt udělat maximum a tak navrhli, že v rámci předmětu škola a práce pomohou jak s vyčištěním prostranství, tak se zasazením stromu, výsadbou trvalek či opravou laviček. Náklady na celkovou úpravu žáci odhadli na 100 000 Kč.

DOKUMENTACE PROJEKTU

BOLEVECKÁ ZŠ, NÁMĚSTÍ ODBOJE 18, PLZEŇ

TÝM: BOLEVECKÁ 7. A, VEDOUCÍ UČITEL: LUBOŠ KAŠPAR

→ **NÁZEV PROJEKTU: WONDERLAND**

„Přijď a neodejdeš!“ zní slogan k projektu Wonderland, který připravili žáci ze sedmé třídy Bolevecké ZŠ. Neupravený prostor nedaleko školy kdysi sloužil jako hřiště pro házenkáře, několik let se však nevyužívá a pustne. Není divu, že zde veřejnost ani samotní žáci nemají chuť trávit volný čas. To by se však v dohledné době mohlo změnit. V centrální části Bolevce, kde se zmíněný zanedbaný prostor nachází, není žádné hřiště pro děti a mládež. Proto sedmáci navrhli, aby se sem umístilo několika sportovních a relaxačních prvků, které by sloužily nejen žákům ze školy a mateřinky, ale i rodinám a seniorům z okolních domů.

V první řadě je zapotřebí prostor uklidit, vysekat křoví kolem hřiště a odstranit drny, které prorůstají antukovým povrchem. O tyto práce se rádi postarají samotní žáci. S opravou oplocení kolem hřiště mohou pomoci jejich rodiče. V první fázi návrhů se žáci nedrželi zpátky. V nákresech ideálního areálu se objevuje vybavení na míčové hry, cvičná horolezecká stěna, prolézačka, trampolína, skluzavka, zajímavě tvarované odpadkové koše a další.

Všem bylo jasné, že je nutné uvažovat střízlivěji. Jak ale zvolit ty nejatraktivnější prvky? S výběrem pomohla anketa, s níž žáci oslovili ostatní děti ve škole. Na jejím základě se dospělo k rozhodnutí vybavit areál třemi basketbalovými koši, lanovou pyramidou a dřevěnými lavičkami. S výrobou laviček přislíbil pomoc tatínek jedné z žákyň, který je majitelem truhlářské firmy.

Tento realističtější návrh sedmáci přednesli starostovi městského obvodu Plzeň 1 Miroslavu Brabcovi. Dozvěděli se, že pozemek patří městu, které zatím nemá na jeho využití žádné plány. Pan starosta ocenil iniciativu žáků a slíbil, že bude o realizaci uvažovat. Děti nepodcenily ani úvahy nad financemi a stanovily orientační rozpočet, který se zatím vyšplhal na 128 000 Kč. Žáci rádi pomohou i s propagací navrženého projektu. Jako motto si zvolili: „Člověk musí mít něco, co by mohl zbožňovat, jinak je jeho život prázdný.“ Pro žáky z Bolevecké ZŠ by se mohl nabízet právě Wonderland.

DOKUMENTACE PROJEKTU

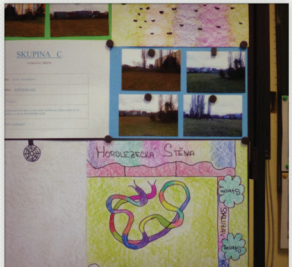

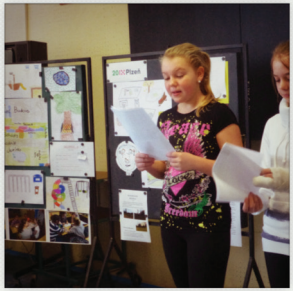

MASARYKOVA ZŠ, JIRÁSKOVO NÁM. 10, PLZEŇ

TÝM: GREEN TEAM (9. TŘÍDA)

VEDOUCÍ UČITELÉ: ALENA KOŠŤÁKOVÁ A ANTONÍN HERRMANN

→ **NÁZEV PROJEKTU: HŘIŠTĚ U ŘEKY**

Plzeň, město čtyř řek, se může chlubit cyklostezkou podél řeky Radbuzy, ne však už stavem hřiště u Doudlevecké lávky. Ačkoli tudy denně projde mnoho rodičů s malými dětmi a seniorů a projede spousta cyklistů, nenajdou zde příliš důvodů k zastavení. Pozornost těmto místům věnovali žáci z Masarykovy základní školy, kteří by je rádi upravili. Jak ale k posezení u řeky či na sportovní aktivity nalákat více občanů? Před samotným návrhem projektu žáci důkladně prozkoumali terén. Od starosty městské části Plzeň 2 – Slovany Lumíra Aschenbrennera pak zjistili, že majitelem pozemku je právě město, což si i ověřili výpisem z katastru nemovitostí. Od pana starosty získali také kontakt na vedoucí spolku volejbalistů, kteří se zde pravidelně schází. Po konzultaci s volejbalisty žáci usoudili, že hřiště potřebuje vysekat náletové dřeviny a křoví, natřít nadzemní konstrukce, vybudovat zábranu proti padání míčů do řeky a vyměnit písek na hřišti i dětském pískovišti. Aby se stala tato místa ještě atraktivnější, plánují sem nainstalovat dětské herní prvky a lavičky otočit směrem k řece. Tato jednoduchá úprava poskytne kolemjdoucím příjemný výhled na Radbuzu. Ideální stav upraveného prostoru znázorňuje trojrozměrný model, který žáci vytvořili pomocí elektrické pily.

Stranou jejich pozornosti nezůstalo ani samotné financování proměny hřiště, rozpočet žáci stanovili na 30 000 Kč, o které chtějí v ideálním případě požádat majitele pozemku, tedy město Plzeň. Částka je tak nízká, protože se počítá s dobrovolnými brigádníky, kteří se najdou jak v řadách samotných žáků, tak i mezi ochotnými volejbalisty.

Členové Green Teamu nepodcenili ani propagaci a spojili se se studiem Petrohrad, které jim pomohlo natočit kvalitní video. Žáci tak měli možnost stát se nejen herci, ale i kameramany či zvukaři. Poutavé video přispělo k tomu, že ve školních volbách porazili druhý soutěžní tým, a zajistilo žákům účast na závěrečné konferenci.

DOKUMENTACE PROJEKTU

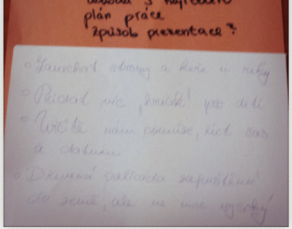

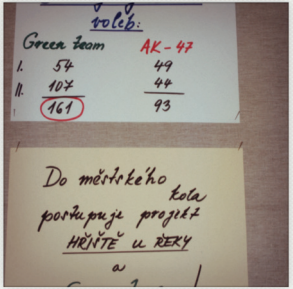

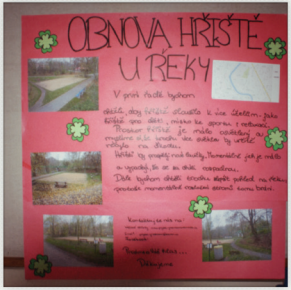

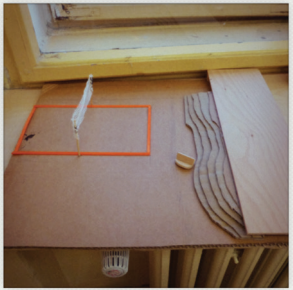

MASARYKOVA ZŠ, JIRÁSKOVO NÁM. 10, PLZEŇ

TÝM: AK – 47 (9. TŘÍDA)

VEDOUCÍ UČITELÉ: ALENA KOŠŤÁKOVÁ A ANTONÍN HERRMANN

→ **NÁZEV PROJEKTU: MOTÝLÍ ZAHRADA**

Název projektu Motýlí zahrada jistě evokuje rozkvetlou louku plnou barevných motýlů. Takové místo byste však mezi Motýlí a Zahradní ulicí na Slovanech hledali marně. Bývalý plácek nad garážemi, který měl podle zbytků laviček a dětského hřiště sloužit k odpočinku a hrám, je nyní v dezolátním stavu. Chybí osvětlení, posezení i další možnosti jakéhokoli jiného vyžití. Tým deváťáků z Masarykovy ZŠ se rozhodl prostor proměnit a přispět tak lidem z okolních ulic ke kvalitnějšímu prostředí v blízkosti jejich bydliště. V parku žáci naplánovali koutek pro děti, instalaci posilovacího prvku či grilu pro příjemné večery se sousedy. Nově by přibylo i fungující osvětlení, lavičky a hmyzí hotel. Své návrhy pak konzultovali s obyvateli nejbližších bytů. Ačkoli na řadu činností budou potřebovat spolupráci architektů a odborných firem, počítají členové týmu AK-47 i s vlastní dobrovolnou brigádou. K té by rádi zlákali i místní obyvatele. Školáci natočili v rámci kampaně kvalitní propagační video, vytvořili trojrozměrný model Motýlí zahrady a obrátili se na veřejnost, aby jejich nápad podpořila. I přes veškerou snahu však projekt ve školních volbách nezvítězil a nepostoupil na závěrečnou konferenci.

DOKUMENTACE PROJEKTU

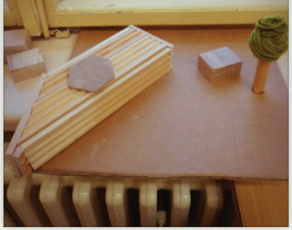

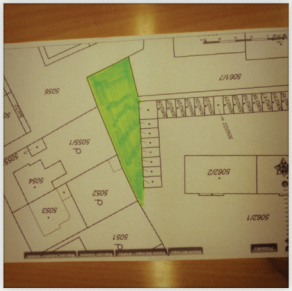

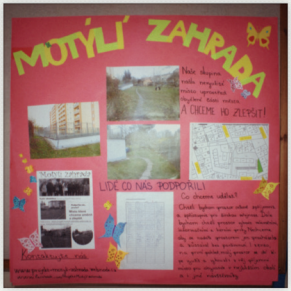

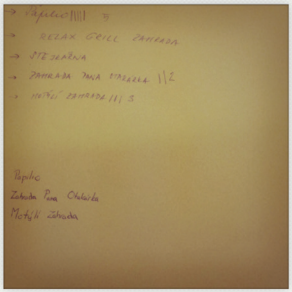

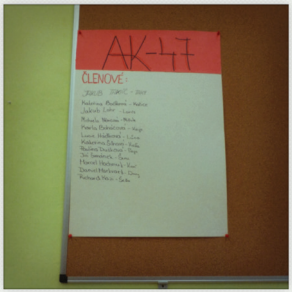

Jiráskova
MASARYKOVA
ZÁKLADNÍ
ŠKOLA

STŘEDNÍ ŠKOLA INFORMATIKY A FINANČNÍCH SLUŽEB, KLATOVSKÁ 200 G, PLZEŇ

TÝM: ŠTUDÁCI, VEDOUCÍ PROFESORKA: ALENA OUDOVÁ

→ **NÁZEV PROJEKTU: ZA ZDÍ UŽ NEJSOU VOJÁCI, ALE NAŠI ŠTUDÁCI**

Návštěvníci plzeňské části Bory zřejmě vůbec netuší, co se skrývá za mohutnou zdí lemující Klatovskou třídu od konečné tramvaje č. 4. V minulosti se za ní rozprostíral areál kasáren, nyní zde stojí několik administrativních budov a také Střední škola informatiky a finančních služeb. Studenti této školy se rozhodli zkrášlit samotnou zeď a upozornit na život za ní. Důvodem, proč si za předmět svého projektu zvolili právě zeď, byla úvaha, že by její proměna měla pozitivní přínos pro samotnou školu. Roli hrála ale i dobrá realizovatelnost a nevelké náklady na její oživení ve srovnání s dalšími navrženými projekty – rekonstrukcí opuštěné budovy uvnitř areálu nebo vybudováním parkoviště. Proměna zdi zvítězila i v anketě, ve které studenti kladli otázky svým spolužákům, návštěvníkům areálu i široké veřejnosti. Ta byla oslovena přes webové stránky a facebook. Za účelem propagace Študáci natočili nápadité video, které upozorňuje na všechny nedostatky areálu.

Po konzultaci se starostou městské části Plzeň 3 Jiřím Strobachem se studenti dozvěděli, že zeď patří Plzeňskému kraji a Západočeské univerzitě. Jak ji tedy proměnit, aby se výsledná podoba zamlouvala nejen jejím vlastníkům, ale i kolemjdoucím? Studenti plánují pojmout jednotlivé části zdi jednak jako upoutávku na jejich školu, ale i na ostatní instituce, které v areálu bývalých kasáren sídlí. To vše pod vedením zkušeného umělce, který jim pomůže s návrhy a provede je i úskalími jednotlivých technik street artu. Při přípravě rozpočtu nenechali Študáci nic náhodě. Oslovili deset firem z Plzně a okolí, z nichž dvě zaslaly zpět kalkulaci na úpravu zdi. Celkové náklady by činily odhadem 70 až 80 tisíc Kč. Pokud se podaří sehnat více financí, zlepší studenti navíc i orientaci v samotném areálu. U vstupu by tak návštěvníky mohla časem vítat informační tabule s orientačním plánem, od níž pak jako navigace povedou barevné stopy, každá z barev bude směřovat k jiné budově.

Studenti si uvědomují, že nedostatek finančních prostředků či neudělení stavebního povolení by jejich plánům učinily přítrž. Pevně však doufají, že když se jejich projekt uskuteční, bude pobyt v areálu mnohem příjemnější a všem jeho návštěvníkům se zvedne nálada.

DOKUMENTACE PROJEKTU

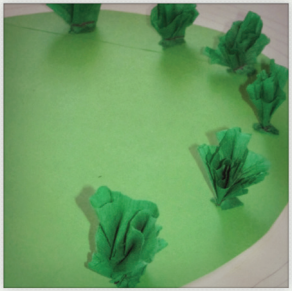

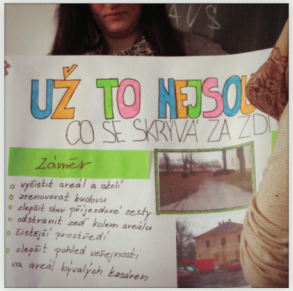

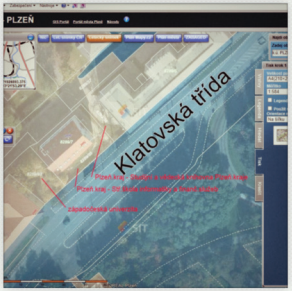

AUTORSKÝ TÝM

CÍRKEVNÍ GYMNÁZIUM PLZEŇ, MIKULÁŠSKÉ NÁM. 15, PLZEŇ

TÝM: 5. A, VEDOUCÍ PROFESORKA: KLÁRA PAŠKOVÁ

→ **NÁZEV PROJEKTU: REKULTIVACE PODCHODU**

Studenti 5. A církevního gymnázia se nebáli hledat námět pro svůj projekt dál od budovy školy, a to na místě, kudy denně prochází stovky Plzeňanů či turistů. Podchod u hlavního nádraží na Americké ulici nedělá městu dobrou vizitku, na tom se shodli téměř všichni kvintáni. Druhé nejsilnější téma, které třídou rezonovalo, tzv. busking čili pouliční vystupování spojené s odměnou od veřejnosti, konkrétně jeho legalizace na vybraných místech. Busking již funguje například v Praze či v Brně, v Plzni zatím nikoli. Propojit projekt podchodu s hudební produkcí se přímo nabízelo, a tak tenhle nápad spojil celou třídu a stal se hlavním úběžníkem plánované proměny. Studenti vyzkoušeli vlastní hudební produkcí v podchodu akustiku a začali plánovat, jak zde zorganizovat systém pravidelných koncertů. Další inspiraci nalezli až ve Stockholmu, zaujaly je zdejší hudební schody. Hrací schody jsou sice příliš nákladné, avšak zobrazení klaviatury na jednotlivých stupních prostor příjemně zútulní a oživí. Stěny rozjasní siluety hudebníků s barevnými nástroji. Aby podchod působil bezpečným dojmem, natřeli by studenti i jeho venkovní oblouky. K tomu zvolili barvy ze znaku města Plzně.

Estetika je však jen jedním z rozměrů projektu. Studenti upozorňují na zvýšení prestiže města v očích turistů či vytvoření nových pracovních míst v případě, že by se zde znovu otevřely obchody. Díky těmto výhodám není těžké hledat podporu u občanů. V anketě, kterou studenti uspořádali přímo v podchodu, se k jeho rekultivaci vyjádřilo kladně 76 % dotázaných.

Další nápady, jak si s kulturní proměnou podchodu poradit, čerpali studenti od pražského kavárníka Ondřeje Kobzy, kterého pozvali do školy na besedu. Ondřej Kobza je mimo jiné známý svým projektem, v jehož rámci do pražských ulic rozmístil piána. Na besedě se zrodila myšlenka, že by se jedno piáno mohlo už brzy vyjímat i v Plzni.

Zápal a osobní motivace při přípravě projektu přispěly kvintánům k vítězství ve školních volbách, ve kterých soupeřily ještě další dva týmy.

DOKUMENTACE PROJEKTU

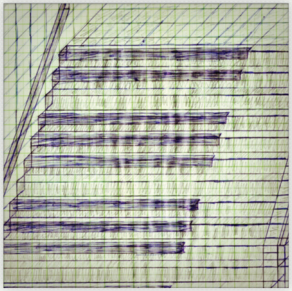

CÍRKEVNÍ GYMNÁZIUM PLZEŇ, MIKULÁŠSKÉ NÁM. 15, PLZEŇ

TÝM: 5. B, VEDOUCÍ PROFESOR: JAN SOVADINA

→ NÁZEV PROJEKTU: ZELENÝ PROSTOR NA AMERICKÉ

Studenti z 5. B nalezli námět pro svůj projekt hned v blízkosti podchodu na Americké, který inspiroval také jejich spolužáky z paralelní třídy. I když se svým nápadem ve školních volbách neuspěli, jejich zajímavý návrh by neměl být opomenut. Zbytková zeleň v dolní části Americké třídy nezřídka svádí k odhazování odpadků nebo ji lidé bez domova využívají k přespání. Mnozí kolemjdoucí prostor používají namísto veřejných toalet, kterých je v okolí nedostatek. Podél nehezkého místa proudí denně davy Plzeňanů či turistů, kteří by jistě změnu k lepšímu ocenili. Studenti si jako ideální stav představují čisté, bezpečné a reprezentativní místo, které je rozumně využito, například k umístění skutečných veřejných toalet. Provést změnu by však v tomto případě nebylo vůbec jednoduché. Studenti se dozvěděli, že by pravděpodobně muselo dojít ke změně územního plánu. Realizace by vyžadovala spolupráci s mnoha odborníky a byla by finančně náročná. Kdyby však opravdu na uskutečnění projektu došlo, kvintáni neváhají pomoci se vším, co vysloveně nevyžaduje kvalifikované pracovníky. Uspořádali by například průzkum veřejného mínění, který by zjišťoval, jakou představu mají občané o proměně tohoto místa. Propagace projektu je pojatá netradičně, na nevábný vzhled tohoto veřejného prostoru chtějí upozornit sochou z odpadu, který na místě sesbírají.

CÍRKEVNÍ GYMNÁZIUM PLZEŇ, MIKULÁŠSKÉ NÁM. 15, PLZEŇ TÝM: 1. B, VEDOUCÍ PROFESORKA: JANA SIROVÁ

→ **NÁZEV PROJEKTU: DEN DĚTÍ A MLÁDEŽE V PARKU NA MIKULÁŠSKÉM NÁMĚSTÍ**

Primáni z Církevního gymnázia, jeden ze dvou nejmladších týmů zapojených do programu, se rozhodli potěšit děvčata a chlapce z okolí uspořádáním zábavného Dne dětí. Ideální místo pro konání akce je park na Mikulášském náměstí před budovou gymnázia. O povolení využít tento pozemek je nutné zažádat jeho správce Správu veřejného statku města Plzně. Aby se o akci dozvěděla široká veřejnost, naplánovali žáci plakáty a založení facebookové stránky. Pro dětské návštěvníky připraví zajímavá stanoviště, na jejichž provozu by se kromě studentů podíleli i rodiče a učitelé školy. V případě, že by se jim podařilo získat sponzory, připravili by i odměny pro zúčastněné děti.

O PROJEKTU PLZEŇ - EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY 2015

Evropské hlavní město kultury je považováno za jeden z nejúspěšnějších projektů Evropské unie. Město, které se pro daný rok stává evropskou kulturní metropolí, je vyhledávaným cílem mnoha turistů. Nezanedbatelné jsou také ekonomické přínosy projektu. Titul měl dosud pro všechna města dlouhodobě pozitivní dopad v oblastech ekonomického a sociálního rozvoje, nárůstu cestovního ruchu, obnovy kulturních zařízení a infrastruktury a rozvoje kreativního průmyslu s pracovními místy.

Hlavní témata lze vnímat skrze dvě dimenze: první podporuje v celoevropském rozměru spolupráci mezi umělci a kulturními subjekty členských zemí EU, druhá vyzdvihuje kulturní bohatství Evropy. Prioritami jsou spolupráce v rámci mezinárodních kulturních sítí, koprodukční projekty a společné projekty se zahraničními partnery s cílem poukázat na kulturní bohatství země i města, zdůraznění rozmanitosti kultur a rozšíření programu stávajících festivalů, které tato kritéria splňují.

Mottem plzeňského projektu je: „Pilsen, open up!“ Právě otevřenost vůči novým myšlenkám, inovacím a kreativitě vévodí dramaturgii této nejvýznamnější české kulturní události roku 2015. Především jde o to, aby se otevřel nový prostor pro menšinové žánry, multikulturní společnost, mezigenerační dialog, ale též o propojení kultury a byznysu, vědy a umění, technologií a vzdělávání, veřejného prostoru a relaxace.

Součástí projektu Plzeň 2015 je kromě podpory a rozvoje uměleckých aktivit i důraz na dlouhodobé projekty pro vzdělávání a udržitelnost. Jedním z ústředních témat se stal veřejný prostor, který zahrnuje diskusi o demokracii, společenství a péči o životní prostředí. Od roku 2012 běží program, jehož cílem je zapojit obyvatele do vytváření budoucí podoby města, spojený s otevřenou grantovou výzvou *Pěstuj prostor* a žákovským programem s tématem veřejného prostoru *Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor.* V roce 2013 byl otevřen modul Veřejný prostor jako jeviště, dějiště, bydliště, pracoviště a místo, který je realizován v rámci kurzů celoživotního vzdělávání Arts managementu pořádaných ve spolupráci společnosti Plzeň 2015 a Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU. Pracuje se na přípravě Plzeňského architektonického manuálu. Ve veřejném prostoru se odehrál v květnu 2014 v Plzni vůbec poprvé i Evropský den sousedů, pořádaný pod patronací Evropského hlavního města kultury, či komunitní festivaly Kontejnery k světu. a Náplavka k světu., které v letech 2013 a 2014 iniciovalo občanské sdružení k světu. za odborné

spolupráce a finanční podpory společnosti Plzeň 2015. Připravuje se dobrovolnický festival Anděl Fest, v jehož rámci se upraví řada míst ve městě. V roce 2015 proběhne několikaměsíční projekt Město jako výstava, v němž budou umělci svými intervencemi reagovat na problematická místa v Plzni. Řada projektů se také věnuje veřejnému prostoru v krajině. Projekt Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015 je podporován Ministerstvem kultury ČR.

www.plzen2015.cz
www.verejnyprostorvplzni.cz

O POSLÁNÍ CENTRA PRO KOMUNITNÍ PRÁCI ZÁPADNÍ ČECHY

Centrum pro komunitní práci západní Čechy (CpKP ZČ) bylo založeno v roce 1996. CpKP ZČ je nezisková organizace, která poskytuje služby všem zájemcům z veřejné správy, občanských organizací, škol a soukromého sektoru v následujících oblastech:

MÍSTNÍ UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Pomáháme obcím, mikroregionům, místním akčním skupinám i krajům při tvorbě jejich strategických dokumentů. Zároveň se snažíme vytvářet co nejširší prostor pro diskusi s veřejností o problémech a možnostech rozvoje obcí i regionů. Asistujeme při přípravě konkrétních projektů obcí, podnikatelů i neziskových organizací. Naše zkušenosti sdílíme prostřednictvím publikační činnosti i realizací vzdělávacích akcí.

PODPORA SOCIÁLNÍ INTEGRACE

Orientujeme se na podporu obcí, kraje, poskytovatelů sociálních služeb a dalších organizací v jejich činnostech směřovaných k občanům v tíživých situacích. Zaměřujeme se zejména na komunitní plánování sociálních služeb, které zavádíme a aktualizujeme pro obce a mikroregiony v Plzeňském kraji.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Nabízíme výchovně-vzdělávací aktivity, které rozvíjejí kritické myšlení žáků, jejich komunikační a prezentační dovednosti, učí je respektovat názory druhých a zároveň vhodně formulovat argumenty vlastní. Naše projekty se dále zaměřují na zapojení škol do života místní komunity a posílení vztahu žáků k místu, kde žijí a studují. Pedagogům poskytujeme poradenství a metodické materiály k obohacení průřezových témat Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

www.cpkp-zc.cz
http://kds.cpkp-zc.cz

Tato brožura vyšla v rámci projektu
Kreativní demokratická škola: Pěstuj prostor

společnosti Plzeň 2015, o.p.s.
a Centra pro komunitní práci západní Čechy

Za použití textů a fotografií
jednotlivých žákovských týmů připravili:
Olga Mourková, Tereza Pelclová a Marek Sivák
Grafický návrh: Martin Bušek
Korektury: Tomáš Svoboda
07/2014

www.plzen2015.cz
www.verejnyprostorvplzni.cz

www.cpkp-zc.cz
http://kds.cpkp-zc.cz